

## Evoluția pieței: lactate și ouă (CN 04) — 2015–2025

### Introducere

Comerțul extra-UE cu lactate, ouă și miere (codul vamal 04) a traversat o perioadă de expansiune semnificativă între 2015 și 2025. Datele din Evoluția generală arată că valoarea exporturilor a urcat cu 59%, de la 12,75 miliarde EUR la 20,28 miliarde EUR, iar cea a importurilor cu 55,6%, de la 2,19 miliarde EUR la 3,41 miliarde EUR. Excedentul comercial s-a majorat corespunzător, de la 10,56 miliarde EUR la 16,87 miliarde EUR (+59,7%). Creșterea a fost împinsă în principal de prețuri: prețul unitar la export a avansat cu 49%, în timp ce volumele au sporit cu doar 6,7%. Dinamica ascunde însă o transformare structurală a coșului de produse, diversificarea geografică a partenerilor și un șoc al prețurilor concentrat în anul 2022, așa cum reiese din analiza pe segmente și parteneri.

### 1. Creșterea excedentului comercial și diversificarea partenerilor

#### Regatul Unit și Statele Unite rămân principalele destinații, alături de ascensiunea Coreei de Sud

Potrivit Principalilor parteneri, exporturile UE în această categorie rămân orientate către un nucleu de piețe mature, dar cu rate de creștere diferențiate:

| Piața de export | Valoare 2015 (mld. EUR) | Valoare 2025 (mld. EUR) | Variație (%) |
|-----------------|-------------------------|-------------------------|--------------|
| Regatul Unit    | 3,11                    | 4,60                    | +47,6        |
| Statele Unite   | 1,04                    | 2,11                    | +102,4       |
| China           | 0,84                    | 1,30                    | +53,8        |
| Elveția         | 0,44                    | 0,84                    | +92,3        |
| Coreea de Sud   | 0,24                    | 0,74                    | +203,6       |
| Arabia Saudită  | 0,48                    | 0,73                    | +51,6        |

Statele Unite și Coreea de Sud s-au detașat prin dinamici de peste 100%, semn că produsele lactate și ouăle europene au câștigat cote pe aceste piețe. Exporturile către China au atins un vârf de 1,88 miliarde EUR în 2021, după care au scăzut treptat, reflectând poate normalizarea cererii post-pandemie și concurența internațională.

## Importurile se diversifică: ascensiunea Ucrainei și scăderea concentrării

Pe partea de import, aceleași date indică o reconfigurare vizibilă a surselor:

| Furnizor      | Valoare 2015 (mil. EUR) | Valoare 2025 (mil. EUR) | Variație (%) |
|---------------|-------------------------|-------------------------|--------------|
| Regatul Unit  | 1.196,2                 | 1.617,7                 | +35,2        |
| Elveția       | 424,4                   | 588,8                   | +38,7        |
| Ucraina       | 48,1                    | 421,8                   | +776,6       |
| Noua Zeelandă | 91,8                    | 219,8                   | +139,4       |
| Norvegia      | 14,5                    | 47,1                    | +224,5       |
| China         | 134,7                   | 102,2                   | -24,1        |

Ucraina a devenit brusc un furnizor major, cu o creștere de aproape opt ori, contribuind la scăderea indicelui de concentrare a importurilor (HHI) de la 3.428 la 2.786 (-18,7%), așa cum se observă în secțiunea de Concentrare. În schimb, exporturile UE rămân mai diversificate, HHI-ul scăzând ușor de la 812 la 782 (-3,8%), ceea ce confirmă portofoliul larg de clienți.

## Irlanda, Italia și Danemarca alimentează motorul exporturilor comunitare

Principalii exportatori din rândul statelor membre arată că valorile livrate în afara UE au crescut puternic în state cu vocație agricolă:

| Stat membru   | Exporturi 2015 (mld. EUR) | Exporturi 2025 (mld. EUR) | Variație (%) |
|---------------|---------------------------|---------------------------|--------------|
| Irlanda       | 1,17                      | 2,56                      | +118,9       |
| Italia        | 0,94                      | 2,28                      | +142,8       |
| Belgia        | 0,79                      | 1,44                      | +82,7        |
| Danemarca     | 0,92                      | 1,47                      | +59,4        |
| Franța        | 2,45                      | 3,29                      | +34,0        |
| Țările de Jos | 2,39                      | 2,77                      | +15,8        |

Irlanda și Italia și-au dublat practic exporturile extra-UE, beneficiind de cererea globală pentru brânzeturi și produse lactate de calitate. Harta Specializării pe anul 2025 confirmă că Cipru (RSCA 0,81), Luxemburg (0,60), Grecia (0,54) și Letonia (0,54) sunt cele mai specializate economii în acest sector, în timp ce Malta, Suedia sau Slovacia rămân cu mult sub media UE.

## 2. Șocul prețurilor din 2022 și volatilitatea schimburilor

### O corecție globală a prețurilor la export în 2022 a afectat majoritatea destinațiilor majore

Instrumentul de detecție a Șocurilor de preț a identificat salturi bruște ale prețurilor unitare ale exporturilor UE în 2022 către un număr mare de parteneri: Coreea de Sud (+38,5%, anormalitate 42,0), Singapore (+37,9%), Republica Dominicană (+49,5%), Algeria (+51,1%), China (+46,3%), Japonia (+37,4%), Indonezia (+43,0%) și alții. În toate cazurile, prețul mediu a sărit cu 30–50% față de media anilor 2020–2021, în timp ce cantitățile au scăzut sau au stagnat. De exemplu, în cazul Chinei, cantitatea exportată a scăzut la 71% din nivelul de referință, iar prețul a urcat cu 46%.

Aceste șocuri sincrone reflectă creșterea costurilor materiilor prime și a energiei după invazia Ucrainei, corelată cu o cerere mondială încă puternică post-pandemie. Impactul a fost resimțit și pe importuri: Regatul Unit a înregistrat un șoc de preț la importurile UE de +25,8% în 2022 (anormalitate 4,4), cu o revenire parțială în anii următori.

### Volatilitatea importurilor rămâne ridicată pentru Ucraina și alte surse emergente

Volatilitatea cantităților importate, măsurată prin coeficientul de variație, evidențiază instabilitatea unor furnizori emergenți: Ucraina (0,62), Noua Zeelandă (0,43), Bosnia și Herțegovina (0,47), Serbia (0,62) și mai ales Turcia (1,00) au înregistrat variații mari ale volumelor livrate. În contrast, Regatul Unit (0,11) și Elveția (0,18) rămân surse stabile. Pe partea de export, volatilitatea a fost în general mai redusă, cu excepția Chinei (0,27) și Coreei de Sud (0,27), unde dinamica cererii a fost mai fluctuantă.

Aceste diferențe de volatilitate subliniază un peisaj al importurilor încă în reășezare, în care noii furnizori câștigă cotă, dar cu fluxuri încă neregulate.

## 3. Transformarea coșului de export: de la cantitate la valoare adăugată

### Brânza și untul își consolidează poziția de lideri valorici

Comparația produselor la export dezvăluie o mutație semnificativă a structurii valorice. Două segmente domină și înregistrează cele mai mari progrese absolute:

| Cod  | Produs                 | Exporturi 2015 (mld. EUR) | Exporturi 2025 (mld. EUR) | Variație (%) |
|------|------------------------|---------------------------|---------------------------|--------------|
| 0406 | Brânză și caș          | 5,02                      | 9,07                      | +80,7        |
| 0405 | Unt și grăsimi lactate | 1,00                      | 2,28                      | +127,7       |
| 0402 | Lapte concentrat       | 3,33                      | 3,52                      | +5,7         |
| 0404 | Zer și derivate        | 0,92                      | 1,44                      | +56,1        |
| 0401 | Lapte neconcentrat     | 0,78                      | 1,54                      | +95,9        |
| 0403 | Iaurt și fermentate    | 0,71                      | 1,20                      | +69,0        |

Brânza și untul au contribuit împreună cu peste 3 miliarde EUR la creșterea exporturilor, valorificând cererea globală pentru produse lactate de calitate superioară și prețurile unitare în urcare. Prețul mediu al brânzei exportate a urcat de la 4.327 EUR/tonă la 6.381 EUR/tonă (+47%), iar cel al untului de la 3.863 EUR/tonă la 8.414 EUR/tonă (+118%), semn că UE a reușit să transfere costurile mai mari către consumatorii externi.

## Segmentul ouălor ilustrează tendința de scădere a volumelor și creștere a prețurilor

Ouăle de păsări în coajă (cod 0407) merită o mențiune aparte. Valoarea exporturilor a crescut moderat, de la 0,64 miliarde EUR la 0,71 miliarde EUR (+10,8%), însă cantitatea exportată s-a redus de la 275,7 mii tone la 181,4 mii tone (–34,2%). Prețul unitar a sărit astfel de la 2,31 EUR/kg la 3,90 EUR/kg (+68,4%). Aceeași dinamică se observă și pe alte segmente: exporturile de lapte praf (0402) au stagnat ca valoare, dar volumul a scăzut cu 16%, prețul majorându-se de la 2.217 EUR/tonă la 2.785 EUR/tonă. Prin urmare, creșterea valorii exporturilor totale este preponderent explicată de prețuri, nu de volume suplimentare.

## Pe partea de import, laptele lichid și brânza domină, iar mierea rămâne o componentă stabilă

Importurile extra-UE de lactate și produse conexe sunt structurate diferit. Conform aceleiași comparații:

| Cod  | Produs                 | Importuri 2015 (mld. EUR) | Importuri 2025 (mld. EUR) | Variație (%) |
|------|------------------------|---------------------------|---------------------------|--------------|
| 0406 | Brânză și caș          | 0,87                      | 1,26                      | +44,9        |
| 0401 | Lapte neconcentrat     | 0,23                      | 0,54                      | +133,9       |
| 0405 | Unt și grăsimi lactate | 0,17                      | 0,48                      | +185,2       |
| 0409 | Miere naturală         | 0,42                      | 0,36                      | –13,5        |
| 0402 | Lapte concentrat       | 0,19                      | 0,23                      | +24,1        |

Laptele lichid (0401) și-a dublat importurile, reflectând probabil creșterea livrărilor din Ucraina post-2022. Mierea naturală, deși în scădere ușoară ca valoare, rămâne un produs stabil, cu volume importate de 182,9 mii tone în 2025 față de 165,4 mii tone în 2015 (+10,5%). Prețul unitar al mierii importate a scăzut de la 2.533 EUR/tonă la 1.982 EUR/tonă, semn al presiunii competitive venite din partea unor furnizori cu costuri mai reduse.

## Concluzie

În perioada 2015–2025, comerțul UE cu produse din codul 04 și-a consolidat excedentul, ajungând la aproape 16,9 miliarde EUR, dublu față de nivelul din 2015 în termeni nominali. Motorul principal a fost creșterea prețurilor, nu a volumelor, iar aceasta a fost deosebit de vizibilă în 2022, când șocul global a majorat prețurile la export cu 30–50% în zeci de destinații. Brânza și untul au devenit vârfurile de lance ale exporturilor, în timp ce segmentul ouălor a compensat scăderea cantităților prin prețuri mult mai mari. Pe partea de aprovizionare, Ucraina a irupt ca furnizor, reducând concentrarea importurilor, dar aducând și volatilitate. State membre precum Irlanda și Italia și-au dublat exporturile extra-UE, pe fondul unei specializări accentuate. Perspectivile vor depinde de evoluția costurilor de producție și de menținerea cererii pe piețele terțe, însă datele arată o poziție competitivă solidă a UE în acest sector.

Generat la 2026-07-24 pe baza datelor de la [tradedashboard.eu](https://tradedashboard.eu)

Raport generat de o mașină: accelerează analiza umană, chiar cu riscul de a o induce uneori în eroare. Nu o poate înlocui niciodată complet.

Dacă aveți nevoie de consiliere privind politica comercială europeană sau de reprezentare a intereselor dvs. la Bruxelles, nu ezitați să mă contactați la [support@tradedashboard.eu](mailto:support@tradedashboard.eu). Veți găsi CV-ul meu la această adresă.